

den for en kortere periode, end det følger af rettens afgørelse (dvs. om der bør afsættes flere dage pr. uge til hovedforhandlingen).

I civile sager ved byretten kan rettens afgørelser i anledning af anmodninger om fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlingen i medfør af den foreslåede bestemmelse kæres til landsretten, jf. retsplejelovens § 389 (som ikke foreslås ændret). I civile sager ved landsretten og Sø- og Handelsretten kan rettens afgørelser i anledning af anmodninger om fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlingen i medfør af den foreslåede bestemmelse med Procesbevillingsnævnets tilladelse kæres til Højesteret, jf. retsplejelovens § 392 (som ikke foreslås ændret).

I straffesager ved byretten kan rettens afgørelser i anledning af anmodninger om fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlingen i medfør af den foreslåede bestemmelse kæres til landsretten, jf. retsplejelovens § 968, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 134. I straffesager ved landsretten kan rettens afgørelser i anledning af anmodninger om fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlingen i medfør af den foreslåede bestemmelse med Procesbevillingsnævnets tilladelse kæres til Højesteret, jf. retsplejelovens § 968 a, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 134.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse om anmodninger om fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlingen i tilfælde af krænkelse eller risiko for krænkelse af retten til rettergang inden for en rimelig frist ikke i øvrigt berører retsplejelovens almindelige regler om fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlingen, jf. f.eks. retsplejelovens § 353, stk. 5, og § 354, stk. 1 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 86), og retsplejelovens § 844, stk. 1, § 847, stk. 1, og § 896, stk. 1 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 132).

I almindelighed vil retten af egen drift eller efter anmodning fra parterne eller en part i medfør af retsplejelovens øvrige regler fastsætte tidspunktet for hovedforhandlingen, uden at der opstår spørgsmål om risiko for krænkelse af retten til rettergang inden for en rimelig frist og dermed om anvendelse af den foreslåede bestemmelse, og bestemmelsen vil således kun have betydning i de tilfælde, hvor der ikke i medfør af retsplejelovens øvrige regler måtte være fastsat et tidspunkt for hovedforhandlingen, som giver mulighed for sagens behandling inden for en rimelig frist, eller hvor der i øvrigt er risiko for krænkelse af retten til rettergang inden for en rimelig frist.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.6 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 64 (§ 174, stk. 2 og 3)

Det foreslås, at vidner og sagkyndige skal kunne afgive forklaring ved anvendelse af en videoforbindelse, hvis det findes hensigtsmæssigt og forsvarligt (stk. 2), og det foreslås, at vidner og sagkyndige skal kunne afgive forklaring ved anvendelse af telefon, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, at forklaringen afgives i retten eller ved anvendelse af en videoforbindelse, og hvis afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig (stk. 3).

Ved afgørelsen af, om en vidneforklaring kan afgives ved anvendelse af telekommunikation, bør retten for det første lægge afgørende vægt på parternes og vidnets stilling til spørgsmålet.

Ved afgørelsen af, om afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede er *hensigtsmæssig*, må der dernæst foretages en konkret afvejning mellem fordelene herved over for ulempen ved, at vidnet ikke møder umiddelbart for den dømmende ret. Har vidnet langt til den dømmende ret, taler det for, at telekommunikation er hensigtsmæssig. Er der tale om et hovedvidne, taler det væsentligt imod, at telekommunikation er hensigtsmæssig.

Ved afgørelsen af, om afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede (telefon) kan tillades, fordi fremmøde i retten eller anvendelse af telekommunikation med billede vil være forbundet med *uforholdsmæssige vanskeligheder*, må der tilsvarende ske en afvejning mellem disse vanskeligheder og vidnets betydning for sagen.

Den foreslåede betingelse for, at en forklaring kan afgives telefonisk, er strengere end den foreslåede betingelse for, at en forklaring kan afgives ved anvendelse af telekommunikation *med* billede. Der skal således væsentligt mere til, før telekommunikation uden billede (telefon) kan tillades.

Afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede bør i det hele taget have undtagelsens karakter, og hvis en protest mod en sådan afhøring er rimeligt begrundet, bør retten ikke give tilladelse. Blandt rimelige begrundelser kan nævnes, at modparten selv er skyld i, at vidnet ikke er blevet indkaldt til at afgive forklaring enten ved fremmøde i retten eller ved anvendelse af en videoforbindelse. Som eksempel på, hvornår en afhøring ved anvendelse af telekommunikation uden billede omvendt kan være velbegrundet, kan nævnes supplerende spørgsmål til et vidne eller en syns- og skønsmænd, som allerede har afgivet forklaring, men hvor der uforudset opstår behov for en afklaring af enkelte yderligere spørgsmål.